

‘Onder de Boschboom’

Het bourgondische leven

Wij Bosschenaren zijn Bourgondiërs. Daar roemen we ons op en zo staan wij er (en de rest van Brabant) ook om bekend in de rest van ons land. Twee weken geleden werd onze Bourgondische aard uitbundig gevierd, tijdens Bourgondisch ‘s- Hertogenbosch. In onze tijd associëren we Bourgondië vooral met lekker eten en gastvrijheid. Niets geen zuinigheid voor onze gasten: ze krijgen het beste te eten dat we hebben, en geen klein beetje daarvan. Terecht mogen we daar trots op zijn.

Maar de Bourgondische invloeden op onze identiteit gaan verder. Brabant en ‘s – Hertogenbosch beleefden hun gloriejaren onder de regeringsperiode van de Bourgondische hertogen. Als een derde grootmacht tussen de eeuwige rivalen Engeland en Frankrijk in de vijftiende eeuw, moesten de Bourgondische hertogen hun uiterste best doen om hun positie te behouden. Bourgondië was aanvankelijk slechts een hertogdom in het midden van Frankrijk, maar de hertogen wisten hun invloed uit te breiden met Vlaanderen, Brabant, Utrecht en grote delen van het huidige Duitsland. Dit deden ze soms door oorlogen te voeren, maar meestal op een veel vreedzamere manier: door te trouwen met de juiste dames.

Met Brabant kreeg de Bourgondische hertog Filips de Goede er in 1430 een zeer rijk en dichtbevolkt gebied bij, waar de steden gewend waren aan autonomie. Filips ging daar op een briljante manier mee om. Hij bevestigde de privileges van de Brabantse steden, zodat ze hem zonder al te veel problemen als hun heerser accepteerden. Maar Filips wist ook zeer goed hoe hij zich geliefd moest maken. Zo liet hij, elke keer als hij in een stad binnen zijn rijk aankwam, een enorm feest organiseren en richtte hij een exclusieve ridderorde op, die zeer tot de verbeelding van zijn bevolking sprak. Daarnaast wist Filips hoe hij banketten moest laten aanrichten. Tijdgenoot Olivier de la Marche beschrijft een banket waarin een kasteel op schaal was nagebouwd, en waarin sinaasappelsap (toen nog een exotische, dure lekkernij!) in de slotgrachten stroomde en hippocras uit een fontein. Ook werd er een muzikale taart geserveerd, waar bij aansnijden wel 20 muzikanten in bleken te zitten.

Onvermijdelijk is het verhaal over Bourgondiër Filips de Goede weer bij lekker en uitgebreid tafelen terecht gekomen, en dat terwijl ik wil stellen dat de Bourgondiërs ons zoveel meer hebben gebracht dan lekker eten. Filips stimuleerde de feestcultuur in de Zuidelijke Nederlanden en de katholieke beleving. Daarnaast ondersteunde hij kunstenaars als Van Eyck. Daarmee heeft Filips van Bourgondië een belangrijke bijdrage geleverd aan het beeld dat wij Brabanders en Bosschenaren hebben van ons verleden en van onze Brabants-Bourgondische cultuur. Die cultuur is veel rijker dan het lekkere eten waar we om bekend

staan, maar misschien is het genieten van alle mooie en lekkere dingen die de wereld te bieden heeft er wel de kern van.

Eva Repkes-van Hooijdonk

'Onder De Boschboom' is een rubriek van cultuurhistorische aard, die haar columnisten een podium biedt om op persoonlijke titel onderwerpen die met de Bossche cultuur te maken hebben uit te diepen. Reacties? Stuur uw email naar: onderdeboschboom@kringvrienden.nl